

Obsah

Západ i Východ – cesty k porozumění liturgie	
(Pavel Ambros)	5
Úvod	8
I. Úvaha nad teologií křesťanského slavení	11
II. Návraty k historicismu	28
1. <i>První tři století</i>	30
2. <i>Mystagogie</i>	37
3. <i>Vliv arianismu</i>	39
4. <i>Historicismus před historicismem</i>	41
5. <i>Egerie a doba pozdější</i>	43
III. Neděle v byzantské tradici	49
IV. Meditace o postní době	71
V. Jak často se slavila eucharistie v historii?	86
1. <i>První tři století</i>	87
2. <i>Eucharistie po době Konstantinově</i>	89
3. <i>Eucharistie a půst</i>	97
4. <i>Mnišské zvyklosti</i>	101
5. <i>Moderní epocha a znovuobnovení častého přijímání</i>	107
6. <i>Závěr</i>	111

VI. Ex oriente lux?

Některá zamyšlení nad eucharistickou koncelebrací.....	115
1. Koncelebrace na křesťanském Východě dnes.....	115
2. Slavení eucharistie antické církve: celebrace nebo koncelebrace?	123

VII. Přijímání eucharistie: pozapomenutý symbol?..... 141

1. Latinské prameny	143
2. Byzantské prameny.....	143
3. Středověké koptské prameny.....	146
4. Východní syrský zvyk	147
5. Současný zvyk a několik zamyšlení	149

VIII. Duch východní křesťanské liturgie..... 152

1. Centrální postavení liturgie ve východní zbožnosti.....	152
2. Liturgie místní církve.....	156
3. Pokračování tradice.....	157
4. Liturgie společenství.....	159
5. Společenství svatých	161
6. Liturgie jako ikona.....	163
7. Nebeská liturgie.....	164
8. Symbolismus světla	167
9. Význam vzkříšení ve východních liturgiích	168
10. Pojď a uvidíš.....	169

IX. „Poděkování za světlo.“ Příspěvek k teologii nešpor 171

1. Význam rituálu	171
2. Křesťanská liturgie.....	174
3. Liturgie a spiritualita.....	175
4. Liturgie hodin.....	176
5. Ranní a večerní modlitba v prvotní církvi	177
6. Duch večerní modlitby u otců.....	180
7. Oficia se stávají rituálem	182
8. „Bůh je světlo“ (1Jan 1,5).....	183
9. „Jako kadidlo at' míří má modlitba k tobě...“ (Žl 141,2)....	192

10. Oficium jako hlásání velikonočního mystéria	193
11. Oficium jako oslava našeho života v Kristu.....	196
12. Liturgie a život.....	198
X. Strukturální analýza liturgické jednoty.	
Metodologické pojednání	200
1. Litanie	207
2. Antifonální psalmodie	210
3. Strukturální analýza a srovnávací studium liturgických dějin.....	214
XI. Jak vznikají liturgie. Vývoj byzantské božské liturgie 219	
1. Božská byzantská liturgie: základní aspekty.....	221
2. Enarxis.....	224
a) Litanie	227
b) Antifony	228
c) Trojsvatá píseň (<i>Trishagion</i>).....	234
d) Ekténie	235
3. Regresivní vývoj	236
4. Před-anafora.....	237
a) Průvod velkého vchodu	238
b) Příprava celebrantů	239
c) Vstupní zpěv.....	240
d) Vyznání víry a pozdravení pokoje	242
5. Obřady svatého přijímání	243
6. Závěrečné propuštění	252
XII. Liturgie jako teologie..... 254	
XIII. Co vlastně liturgie působí? Příspěvek k soteriologii liturgického slavení: několik textů..... 260	
XIV. Božské oficium: mnišský chór, kniha modliteb nebo liturgie Božího lidu? Hodnocení nové liturgie hodin v jejích historických souvislostech 283	

1. Stálý cyklus každodenní modlitby objevující se ve 3. století.....	285
2. Katedrální oficium 4. století	288
3. Egyptské mnišské oficium	293
4. Mnišské oficium ve městech.....	295
5. Některé závěry vyvozené z tradice: cesta k teologii liturgie hodin	296
6. Od liturgie k modlitební knize: na Západě se oficium stává breviářem	302
7. Reformované oficium: pokus o kritiku.....	302
XV. Slavnostní projev při udělení ceny Berakah:	
Anamnéze	306
Heslár	335
Prameny uveřejněných studií	340
Seznam zkratek	343
Bibliografie archimandritky Roberta F. Tafta SJ	345
Rejstřík jmenný.....	401
Rejstřík věcný	410

